

**До участниците в X конференция
*Проблеми на устната комуникация***

**Великотърновски университет
„Св. св. Кирил и Методий“**

ПРИВЕТСТВЕНО СЛОВО

Уважаеми колеги и приятели,

Любезно бях поканен да участвам в X юбилейна конференция *Проблеми на устната комуникация*. Поради невъзможност да присъствам лично, изпращам текста на доклада си и като по-възрастен си разрешавам с няколко реда да ви поздравя най-сърдечно, да ви пожелаю здраве и сили за активна плодотворна работа.

Никак не е случайно, че тази така важна от обществена гледна точка тема вече десетки години се дискутира точно в старопрес-толния Търновград и колегите от Катедрата по съвременен български език са организатори и домакини на такива конференции. Сега устната реч доминира чрез ефира на електронните масмедии и

предопределя тенденциите в развитието на писменото слово. Публичните личности се отказаха от четенето на прословутите листчета, които в близкото минало им бяха написвани от скъпоплатените им сътрудници. Днешните журналисти, политици и държавници не се страхуват да кажат това, което мислят, и устната реч – спонтанна и нередактирана – по-силно въздейства върху слушателите.

Великотърновският университет „Св. св. Кирил и Методий“ има пълно основание да се гордее, че е създал традиция за постоянно наблюдаване на процесите в съвременното българско устно слово. Още в самото начало е било отчетено, че темата е важна и перспективна, че към нея трябва да се насочат както утвърдените по-възрастни езиковеди, така и младата генерация, която търси поле за научна изява.

Преди години участвах в една от конференциите и съм запазил спомен за горещата дискусия между мене и някои от тогавашните водещи великотърновски езиковеди, които се смущаваха от социолингвистичната методика и говореха за някакъв общобългарски разговорен език, без да отчитат, че общото се реализира чрез конкретното и за тази цел следва да проучваме речта на социалните стратове в по-големите български градове.

Това беше времето на ентузиазма ни да не жалим силите си и смело да навлезем в градските терени. С колегата проф. Б. Байчев проучихме великотърновската градска реч, облягайки се на незаемимото техническо сътрудничество на студентите. Примерът ни бе последван и от други колеги. С ръка на сърце признавам, че поставям на едно от първите места в библиографията си тази книга.

Кабинетното езиковедство постепенно излиза от мода. Световните езиковедски лидери се насочват към терена, към говорещите хора в техните социални обединения. Обществото е под влияние на прагматиката и се интересува от ползата в нашите занимания. То иска от нас да му кажем и докажем правилна ли е посоката на езиковото ни развитие. Действителността гъмжи от актуални теми в това отношение.

Разрешете ми да споделя една моя мисъл, която напоследък все по-често ме спохожда: великотърновският университетски езиковедски кръг чрез своите занимания с живата реч се налага като

водещ в нашата страна. Истински езиковед е този, който в речевия хаос вижда явленията, които документират закономерностите. Тези езиковеди оставят име. Тъмната забрава покрива езиковедския исихазъм, псевдонауката, която побългарява чуждестранните постановки, подмамва по-младите с терминологични фокуси да създават наукообразна видимост. Единственият стремеж на тези хора е пълзенето по стълбичката на научната йерархия. А званието не прави учения.

Още веднъж ви приветствам, драги колеги, и ви желая успех по трудния път на езиковедските анализи!

*Акад. Михаил Виденов,
изслужил професор
в Софийския университет,
doctor honoris causa на
Великотърновския
университет*

София, 29.10.2014 г.